

Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer
www.mobiliteit.fgov.be

Belgisch Instituut voor de Verkeersveiligheid vzw
Haachtsesteenweg 1405 - B-1130 Brussel
Tel.: 02/244.15.11 - Fax: 02/216.43.42
E-mail: info@bivv.be - Internet: www.bivv.be

V.U.: C. Van Den Meersschaut, Haachtsesteenweg 1405, 1130 Brussel – D/2004/07779/09

Sta even stil bij de nieuwe verkeerswetgeving.

Verkeersovertredingen: de nieuwe regels

Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer

Belgisch Instituut voor de Verkeersveiligheid

Voorwoord

Ons land heeft zich voorgenomen om tegen 2010 het aantal verkeersdoden te halveren. Hiervoor werden een aantal maatregelen genomen: meer controles, sensibilisatiecampagnes, verbetering van de rijopleiding, evenwichtiger gedeeld weggebruik tussen automobilisten en zwakke weggebruikers... en ook maatregelen inzake verkeershandhaving.

Met deze maatregelen worden verschillende doelstellingen nagestreefd: een gedragswijziging tot stand brengen bij de bestuurders, de inning van de boetes vergemakkelijken, de politieparketten die de overtredingen vervolgen een aantal dossiers besparen en hen zo in staat stellen zich toe te spitsen op de meest ernstige zaken, bijvoorbeeld ongevallen met doden of zwaargewonden.

De wet van 7 februari 2003 en haar uitvoeringsbesluiten brengen daarom verschillende wijzigingen aan in de verkeerswetgeving. Deze wet is van toepassing vanaf 1 maart 2004.

WIJZIGINGEN VANAF 1 MAART 2004

De eerste belangrijke wijziging is de **nieuwe indeling van de overtredingen**. Naast de gewone overtredingen werden er drie graden van ernstige overtredingen gecreëerd. De nieuwe indeling houdt meer rekening met de gevaren van bepaalde gedragingen voor de andere weggebruikers en bestraft overtredingen naargelang van hun ernst. De gevaarlijkste overtredingen worden dus het strengst bestraft.

De wet voorziet ook in een **uitgebreider toepassing van de onmiddellijke inning**. Er komt binnenkort trouwens een nieuwe procedure om de inning van boetes te verbeteren.

In de meeste gevallen wordt de **gevangenisstraf vervangen door het verval van het recht tot sturen**. De gevangenisstraf blijft echter behouden voor: vluchtmisdrijf; verhinderen van de vaststelling van overtredingen; rijden zonder verzekering; rijden ondanks een onmiddellijke intrekking van het rijbewijs of tijdens de periode van vervallenverklaring; overtredingen met lichamelijke letsels tot gevolg; ernstige gevallen van recidive.

Tevens werd er een **nieuwe tenlastelegging** ingevoerd wanneer een ongeval dat te wijten is aan een gebrek aan vooruitziendheid of voorzorg vanwege de bestuurder leidt tot slagen en verwondingen (gevangenisstraf van 8 dagen tot 1 jaar en/of boete van 275 tot 5500 euro) of de dood (gevangenisstraf van 3 maanden tot 5 jaar en/of boete van 275 tot 11.000 euro).

De termijn voor verzending van het proces-verbaal werd gewijzigd van 8 naar 14 dagen na de vaststelling van de overtreding.

Ook de duur van de onmiddellijke intrekking van het rijbewijs werd aangepast. Vanaf 1 maart 2004 wordt deze verhoogd van 15 dagen naar 1 maand. De Procureur des Konings kan beslissen om de duur te verlengen tot 3 maand.

Overtredingen inzake betalend parkeren, beperkte parkeertijd en gebruik van parkeerplaatsen voorbehouden aan bewoners verdwijnen uit de strafwet. Zij worden afgehandeld door de gemeenten.

DE NIEUWE CATEGORIEËN VAN OVERTREDINGEN EN DE SANCTIES

1 Categorieën van overtredingen

- Gewone overtredingen.
- Zware overtredingen van de eerste graad: gedragingen die zwakke weggebruikers kunnen hinderen of onrechtstreeks in gevaar brengen, of die indruisen tegen de verdeling van de openbare ruimte (zie indeling van de overtredingen).
- Zware overtredingen van de tweede graad: gedragingen die rechtstreeks gevaar opleveren voor andere weggebruikers, bijvoorbeeld gevaarlijke manoeuvres (zie indeling van de overtredingen).
- Zware overtredingen van de derde graad: gedragingen die rechtstreeks gevaar opleveren voor andere weggebruikers en die neerkomen op een zware fout, en gedragingen die schadelijke gevolgen kunnen hebben (zie indeling van de overtredingen).

Het bedrag van de boetes werd gewijzigd om een gradatie aan te brengen in de straffen. Op de zware overtredingen van de 3^e graad staat een verplicht verval van het recht tot sturen van minimum 8 dagen.

2 Onmiddellijke inning

De onmiddellijke inning is een bedrag dat de politie aan de overtreder voorstelt te betalen binnen de 5 dagen. Voorheen kon de onmiddellijke inning enkel worden voorgesteld aan personen met een woonplaats of vaste verblijfplaats in België voor gewone overtredingen of voor rijden onder invloed met een alcoholgehalte van 0,5 ‰ tot 0,8 ‰. Voortaan zal deze maatregel ook voor zware overtredingen van toepassing zijn. Het bedrag van de onmiddellijke inning varieert naargelang van de ernst van de overtreding (zie tabel p. 8). Behalve met fiscale zegels, zal een onmiddellijke inning ook met een bank- of kredietkaart kunnen worden betaald.

De onmiddellijke inning is niet van toepassing als de overtreding schade heeft berokkend aan anderen, als de overtreder minderjarig is of als hij een woonplaats of vaste verblijfplaats heeft in België en er een zware overtreding van de derde graad werd vastgesteld.

3 Minnelijke schikking, boetes en andere straffen

Naast de nieuwe wettelijke bepalingen bestaan er twee andere procedures om de bedragen van de overtredingen te betalen: de minnelijke schikking en de boete.

Als voor een overtreding geen onmiddellijke inning wordt opgelegd, kan de Procureur des Konings de overtreder een minnelijke schikking voorstellen. (Het bedrag van de minnelijke schikkingen wordt bepaald door de Minister van Justitie en het College van Procureurs-generaal.) De minnelijke schikking is een geldsom voorgesteld door de Procureur. Wie deze som betaalt, moet niet voor de politierechter verschijnen.

De Procureur kan ook een alternatieve maatregel voorstellen, zoals een opleiding of een medische behandeling. Wie dit voorstel aanvaardt, moet evenmin voor de politierechter verschijnen.

De termijn voor verzending van het proces-verbaal werd gewijzigd van 8 naar 14 dagen.

In geval van recidive voor alcoholopname van 0,8 promille of meer voorziet de wet een verplicht verval van het recht tot sturen.

De boete is een van de straffen die de politierechter kan uitspreken. De nieuwe wet geeft hem de mogelijkheid een boete op te leggen die lager is dan het minimumbedrag, op voorwaarde dat de overtreder kan bewijzen dat hij met financiële problemen kampt.

Als de boete 2 maanden na de veroordeling nog niet betaald is, kan ze worden vervangen door een verval van het recht tot sturen van 8 dagen tot 1 maand.

De rechter kan ook andere straffen uitspreken. Zo kan hij de overtreder veroordelen tot het volgen van een opleiding, een medische of een psychologische behandeling, of tot een werkstraf. Hij kan ook een straf met uitstel uitspreken: in dit geval moet de overtreder de straf enkel ondergaan als hij binnen een bepaalde periode dezelfde overtreding begaat.

Voor zeer zware overtredingen kan de rechter ook een gevangenisstraf of een verval van het recht tot sturen opleggen.

In sommige gevallen heeft hij geen keuze en moet hij een verval van het recht tot sturen uitspreken. Het gaat hier om het verplicht verval van het recht tot sturen.

4 **Verplicht verval van het recht tot sturen**

De nieuwe wet bestraft de zwaarste overtredingen met het verplicht verval van het recht tot sturen. Hierdoor houdt men de gevaarlijkste bestuurders van de weg en worden de andere weggebruikers beschermd. Soms moet de veroordeelde na het verval van het recht tot sturen theorie-, praktijk-, psychologische en/of medische proeven afleggen vooraleer hij zijn rijbewijs terugkrijgt.

Overtreding	Duur van het verval	Proeven
Zware overtredingen van de derde graad	8 dagen tot 5 jaar	Facultatief
Rijden ondanks een onmiddellijke intrekking van het rijbewijs	3 maand tot 5 jaar/definitief	Facultatief
Rijden tijdens verval van recht tot sturen	3 maand tot 5 jaar/definitief	Facultatief
Vluchtmisdrijf met lichamelijke of dodelijke letsels	3 maand tot 5 jaar/definitief	Facultatief
Recidive voor rijden onder invloed van drugs	3 maand tot 5 jaar/definitief	Medisch en psychologisch
Recidive voor alcoholopname $\geq 0,35$ mg/L UAL (0,8 ‰) of dronkenschap en soortgelijke toestand na gebruik van drugs of geneesmiddelen	3 maand tot 5 jaar/definitief	Medisch en psychologisch
Dronkenschap en soortgelijke toestand na gebruik van drugs of geneesmiddelen	1 maand tot 5 jaar/definitief	Medisch en psychologisch
Recidive voor alcoholopname, dronkenschap of drugs + slagen en verwondingen	minimum 6 maanden	Theorie, praktijk, medisch en psychologisch
Zware overtreding, alcoholopname, dronkenschap of drugs + onvrijwillige doodslag	minimum 3 maanden	Theorie, praktijk, medisch en psychologisch
Recidive, alcoholopname, dronkenschap of drugs + onvrijwillige doodslag	minimum 1 jaar	Theorie, praktijk, medisch en psychologisch

Straffen volgens soort overtreding

Soort overtreding	Onmiddellijke inning	Boete (*)	Verval van recht tot sturen
Gewone overtreding	€ 50	Van € 55 tot € 1.375	Neen (**)
Zware overtreding van de eerste graad	€ 150	Van € 275 tot € 1.375	Facultatief
Zware overtreding van de tweede graad	€ 175	Van € 275 tot € 2.750	Facultatief
Zware overtreding van de derde graad	€ 300 (***)	Van € 550 tot € 2.750	8 dagen verplicht (tot maximum 5 jaar)

(*) In geval van recidive bij zware overtredingen worden de boetes verdubbeld.

(**) Facultatief in geval van recidive na 3 veroordelingen

(***) Enkel indien de overtreder geen woon- of verblijfplaats heeft in België.

Indeling van de overtredingen

Zware overtredingen van de eerste graad:

- Snelheidsoverschrijding van meer dan 10 km/u en minder dan 20 km/u (behalve in zones 30, woonerven en schoolomgevingen)
- Geen controle hebben over zijn voertuig of niet in staat zijn alle rijbewegingen uit te voeren
- Onaangepaste snelheid, veiligheidsafstanden niet in acht nemen, abnormaal lage snelheid of onnodig plots remmen...
- Inhalen op een overweg
- Rijden op een weg voorbehouden voor voetgangers, fietsers en ruiters of in een voetgangerszone, als dit niet toegelaten is
- Stilstaan of parkeren op het trottoir, oversteekplaatsen voor voetgangers, fietspaden...
- Parkeren op een halteplaats van een tram of een bus, op een parkeerplaats voor personen met een handicap zonder speciale kaart...
- In geval van verkeersbelemmering een oversteekplaats voor voetgangers oprijden en daar blijven stilstaan
- Rijden met een fiets of een voertuig voor gehandicapte personen zonder verlichting wanneer het gebruik van lichten verplicht is
- Gedragingen inzake de inschrijving waardoor men zich aan vervolging kan onttrekken, bijvoorbeeld het inschrijvingsbewijs van het voertuig niet aan boord hebben, ...

Zware overtredingen van de tweede graad:

- Snelheidsoverschrijding van meer dan 20 km/u en minder dan 40 km/u of van meer dan 10 km/u en minder dan 20 km/u in zones 30, woonerven en schoolomgevingen
- Gedragingen die andere weggebruikers rechtstreeks in gevaar brengen (voorrang, kruisen, inhalen, tussenaafstand, richtingsverandering)
- Zich op een overweg begeven wanneer dit verboden is
- Een doorlopende witte of oranje streep overschrijden
- Op een weg voorbehouden voor voetgangers, fietsers en ruiters een andere weggebruiker in gevaar brengen of hinderen
- Rijden met een motorvoertuig zonder verlichting wanneer het gebruik van lichten verplicht is
- Niet vertragen of stoppen indien nodig in aanwezigheid van een voertuig voor schoolvervoer terwijl kinderen in- of uitstappen
- Een voetganger, fietser of bromfietser in gevaar brengen
- Een militaire kolonne, een groep scholieren, een stoet of een wielervedstrijd doorbreken
- Niet in acht nemen van de regels betreffende de lading
- Het verkeersbord inzake het vervoer van gevaarlijke stoffen niet in acht nemen
- Een rood of een vast oranjegeel licht niet in acht nemen
- Fraude bij de inschrijving van de voertuigen of bij hun identificatie

Parkeren op een fietspad is een zware overtreding van de eerste graad.

Zware overtredingen van de derde graad:

- Snelheidsoverschrijding van 40 km/u en meer, of van 20 km/u en meer in zones 30, woonerven en schoolomgevingen
- Geen gevolg geven aan de bevelen van een bevoegd persoon
- Rechts inhalen wanneer dit verboden is
- Links inhalen bij het naderen van de top van een helling of in een bocht, wanneer het inhalen daar verboden is
- Dubbel inhalen wanneer dit verboden is
- Op een autosnelweg of een autoweg een dwarsverbinding gebruiken, keren of achteruit rijden
- Deelnemen aan snelheids- of autosportwedstrijden op de openbare weg zonder vergunning

De volledige lijst met zware overtredingen is te raadplegen op www.verkeerswet.be

Achteruit rijden op de autosnelweg is een zware overtreding van de derde graad

RIJDEN ONDER INVLOED VAN ALCOHOL OF ILLEGALE DRUGS

De sancties inzake rijden onder invloed werden eveneens gewijzigd.

	Onmiddellijke inning	Boete	Verval van het recht tot sturen
Alcohol			
≥ 0,22 < 0,35 mg/l UAL [≥ 0,5 < 0,8 ‰]	€ 137,50	Van € 137,50 tot € 2.750	Facultatief
≥ 0,35 mg/l UAL [≥ 0,8 ‰]	/	Van € 1.100 tot € 11.000	Facultatief
Staat van dronkenschap of soortgelijke toestand door gebruik van drugs of geneesmiddelen	/	Van € 1.100 tot € 11.000	Verplicht van 1 maand tot 5 jaar/definitief
Illegale drugs	/	Van € 1.100 tot € 11.000	Facultatief
Iemand die duidelijke tekens vertoont van alcoholopname of dronkenschap aanzetten of uitdagen tot het besturen van een voertuig	/	Van € 1.100 tot € 11.000	Facultatief
Iemand die duidelijke tekens vertoont van alcoholopname of dronkenschap een voertuig toevertrouwen	/	Van € 1.100 tot € 11.000	Facultatief